

Krejčí, Pavel

[Славистика (Књига II, III)]

Opera Slavica. 2000, vol. 10, iss. 2, pp. 66-68

ISSN 1211-7676

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/117779>

Access Date: 30. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

компетенциями, открыть эффективные пути овладения «новой», т. е. транслатологической компетенцией.

Следующий раздел – рецензии. Авторы анализируют публикации, посвященные контекстам русского литературного модернизма (В. Костржица), наследию Г. Сенкевича (М. Сobotkova), метонимии в современном русском языке (З. Выходилова) и словоупотреблению и стилю писателя (Д. Жвачек). Информация Г. Флидровой, Е. Выслоужиловой и М. Заградки о новых сборниках опольского университета завершает указанный раздел.

Последнюю часть сборника представляет собой хроника, информирующая о персональном составе кафедры славистики, дипломных работах, участии в конференциях и публикациях членов кафедры.

Šárka Toncrová, Jana Bumbálková

Славистика (Книга II, III). Славистичко друштво Србије, гл. уредник Богољуб Станковић. Београд 1998, 1999. 337 + 376 s.

Redakční kolektiv Slavistické společnosti Srbska (Славистичко друштво Србије) každoročně vydává sborník Sлавистика. V roce 1998 jim oslavil padesáté výročí existence společnosti (zal. 1948). Nám se dostalo té cti informovat o druhém a třetím svazku jubilejního sborníku.

První z obou svazků je rozdělen do pěti oddílů, druhý má ještě jeden oddíl navíc: první a pokaždé zároveň nejobsáhlejší obsahuje referáty z 36., resp. 37. setkání slavistů Srbska (*XXXVI [XXXVII] Скуп слависта Србије – реферати*), druhý nese název *Славистички научноистраживачки пројекти*, informuje tedy o vědeckých a výzkumných projektech, třetí oddíl – *У свету славистичке литературе* – přináší zprávy o nových publikacích slavistického světa, čtvrtý přibližuje zájemcům slavisticky zaměřenou působnost nejruznějších osob a spolků (*Из славистичког живота*) a konečně poslední oddíl – *In memoriam* – přibližuje život a dílo osobností, které se vydání sborníku již nedožily. Třetí svazek navíc obsahuje novou kapitolu *Српски језик у иностранству* (zařazenou jako třetí), která si klade za cíl informovat o srbském jazyce a jeho reflexi v zahraničí.

První oddíl 2. svazku sborníku je započat přehledem činnosti Slavistické společnosti Srbska a jejím umístěním do rámce srbské jazykovědy 2. pol. 20. století. Jedním z prvořadých úkolů Společnosti – jak tvrdí autor referátu B. Stanković – byla snaha o širší poznání jiných slovanských jazyků a v neposlední řadě o nezaostávání ve výzkumu ruského jazyka (politické okolnosti byly od konce 40. let pro rusistické bádání nepřiznivé, což byl důsledek rozchodu vůdce jugoslávských komunistů J. Broze-Tita se sovětským diktátorem J. V. Stalinem). Velmi důležité pro činnost Společnosti byly názory významného srbského jazykovědce a zakládajícího člena Společnosti Aleksandra Beliče. Následuje příspěvek M. Stojnićové *Српска славистика у другој половини XX века: центри и правци развоја*, který mapuje srbskou slavistiku od 10. století do

současnosti, přičemž důraz klade právě na období posledních padesáti let. Další referáty se již zabývají konkrétními problémy srbské a slovanské lingvistiky.

Druhý oddíl začíná statí M. Ivičové o časopise *Јужнословенски филолог*, který byl založen r. 1913 A. Beličem a Lj. Stojanovičem a jenž vychází dodnes. Do historie nás pak zavedou např. studie A. Mladenoviće *Археографска истраживања старих српских рукописних књига* a *О речнику славеносрпског књижевног језика*.

Ve třetím oddílu najdeme mj. pochvalnou recenzi všech dosud vyšlých částí *Slovníku české frazeologie a idiomatiky* z pera V. Koprivicové. B. Kosanović představuje slavistické veřejnosti sborník *Japanese and Korean Contributions to the IXth International Dostoevsky Symposium*, který vyšel na Hokkaidské univerzitě v japonském Sapporu. Slovenskou učebnicí ruštiny pro 1.-2. ročník středních škol, nazvanou *Встречи с Россией*, chválí K. Končarevičová. O nových slovnících z edice Matice srbské (*Руско-српски речник* a jednosvazkovou *Речник српскога књижевног језика*) nás na konci oddílu informuje M. Grujić.

Čtvrtý oddíl je z větší části věnován srbsko-ruským kulturním a vědeckým stykům (např. studie *Данашње стање у настави руског језика у нашим школама* P. Mitropana, *Руска емиграција у српској и другим словенским културама* M. Radičové-Dugonjičové nebo zpráva *Дани руске културе у Новом Саду* J. Iličové).

Poslední oddíl pojednává o Nikitovi Tolstém (1923–1996), Samuilu Bernštejnovi (1911–1997) a Milosavu Babovičovi (1921–1997).

První oddíl 3. svazku sborníku je zpoloviny věnován třem jubilejním významných spisovatelů slovanského světa: Aleksandru Sergejeviči Puškinovi (Rusko), Adamu Mickiewiczovi (Polsko) a Desance Maksimovičové (Srbsko). Z druhé poloviny obsahuje referáty k tématu *Руски језик и руска књижевност у науци и настави у српској средини*.

Z příspěvků druhého oddílu bych se rád zmínil alespoň o zprávě N. Rodiče *Црквенословенски речник српске редакције*, který nám přibližuje práci, jež odstartovala v roce 1969 a která je součástí širokého projektu slovníku církevněslovanského jazyka všech redakcí, jehož základy byly položeny už na IV. mezinárodním kongresu slavistů v Moskvě (1958).

Úvodní referát nového třetího oddílu *Српски језик у иностранству* se nazývá příznačně *Актуелни проблеми изучавања српског језика у иностранству*. B. Stančević se v něm zamýšlí nad situací srbského jazyka po zřejmé definitivnímu krachu politického konstruktů zvaného srbochorvatština (politické okolnosti, které nahrávaly sjednocení jazyka Chorvatů a Srbů v 19. století, se na konci 20. století změnily v pravý opak) a vyzývá kompetentní instituce, aby urychleně pracovaly na jasném obrazu moderního srbského jazyka.

Ze čtvrtého oddílu (zprávy a recenze) se můžeme mj. dočíst o dvou monografiích: B. Kosanović informuje o knížce *Borys Pasternak – Žycie i twórczość* Zygmunta Zbyrowského (Bydgoszcz 1996) a A. Kordová-Petrovičová nás seznamuje s dílem Velibora B. Saviće *Десанка Максимовић. Споменница о 100-годишњици рођења* (Valjevo 1998). Za pozornost jistě stojí i nepochybně velmi potřebný *Rečnik računarske tehnike i informatike (englesko-rusko-srpski sa registrima i prilozima)* autorů Živka

a Tatjany Tošićových, který vyšel v Bělehradě (1998) a o němž se rozepsala N. Lainovićová-Stojanovićová.

V předposledním oddílu věnovaném slavistickému životu je dán největší prostor studiím vztahujícím se k Mickiewiczovým dnům, které se konaly na konci října 1998. Z dalších příspěvků připomeňme *XII међународни конгрес слависта (Краков, 1998)* B. Kosanoviće nebo *Септембарски сусрети слависта* D. Milenkoviće, který referuje o 28. mezinárodním vědeckém setkání slavistů (tzv. Vukových dnech).

In memoriam třetího svazku Slavistiky se tentokrát týká Mariana Jakubce (1910–1998), Dragutina Mirkoviće (1921–1998) a Aleksandra Vasiljeviće Muzalevského (1923–1998).

Pavel Krejčí